

SOPIMUS VALUUTTASUHTEISTA
Euroopan unionin ja Vatikaanivaltion välillä
(2010/C 28/05)

EUROOPAN UNIONI, jota edustavat Euroopan komissio ja Italian tasavalta,

ja

VATIKAANIVALTIO, jota edustaa lateraanisopimuksen 3 artiklan mukaisesti Pyhä istuin,

jotka katsovat seuraavaa:

- (1) Euro korvasi 1 päivänä tammikuuta 1999 kaikkien talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen osallistuneiden jäsenvaltioiden, niiden muassa Italian, valuutat 3 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98 mukaisesti.
- (2) Italialla ja Vatikaanivaltiolla oli ennen euroa valuuttasuhteet, jotka perustuivat kahdenvälisiin sopimuksiin, erityisesti 3 päivänä joulukuuta 1991 tehtyyn Convenzione monetaria tra la Repubblica Italiana e lo Stato della Città del Vaticano -sopimukseen.
- (3) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen päätösiakirjaan liitettyssä julistuksessa N:o 6 todetaan, että yhteisön olisi helpotettava voimassa olevista järjestelyistä Vatikaanivaltion kanssa uudelleen käytäviä neuvotteluja, jotka saattavat tulla tarpeellisiksi yhteisvaluutan käyttöönoton johdosta.
- (4) Euroopan yhteisö, jota edustaa Italian tasavalta yhdessä komission ja EKP:n kanssa, teki 29 päivänä joulukuuta 2000 sopimuksen valuuttasuhteista Vatikaanivaltion kanssa.
- (5) Tämän valuuttasuhteista tehtävän sopimuksen mukaan Vatikaanivaltio käyttää euroa virallisena valuuttanaan ja antaa euroseteleille ja -metallirahoille laillisen maksuväliseen aseman. Sen olisi huolehdittava, että euroseteleistä ja -metallirahoista annettuja EU:n sääntöjä, jotka koskevat esimerkiksi suojautumista väärennöksiltä, sovelletaan sen alueella.
- (6) Tämä sopimus ei velvoita EKP:a eikä kansallisia keskuspankkeja ottamaan Vatikaanivaltion rahoitusvälineitä niiden arvopapereiden luetteloon tai luetteluihin, jotka täyttävät Euroopan keskuspankkijärjestelmän rahapoliittisten toimien kelpoisuusehdot.
- (7) Olisi perustettava Vatikaanivaltion, Italian tasavallan, komission ja EKP:n edustajista muodostuva sekakomitea seuraamaan tämän sopimuksen soveltamista, päättämään liikkeeseen laskettavien metallirahojen vuotuisesta enimmäismäärästä, tarkastelemaan nimellisarvoisina liikkeeseen laskettavien metallirahojen vähimmäisosuuden asianmukaisuutta ja arvioimaan toimenpiteitä, joita Vatikaanivaltio toteuttaa asiaa koskevan EU-lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi.
- (8) Euroopan unionin tuomioistuin olisi nimettävä lainkäyttöelimeksi, joka vastaa sopimuksen soveltamisesta mahdollisesti syntyvien riita-asioiden ratkaisemisesta,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Vatikaanivaltiolla on oikeus käyttää euroa virallisena valuuttanaan asetuksen (EY) N:o 1103/97 ja asetuksen (EY) N:o 974/98 mukaisesti. Vatikaanivaltio antaa euroseteleille ja -metallirahoille laillisen maksuväliseen aseman.

2 artikla

Vatikaanivaltio ei laske liikkeeseen seteleitä, metallirahoja eikä minkäänlaisia rahan korvikkeita, ellei tällaisen liikkeeseenlaskun edellytyksistä ole sovittu Euroopan unionin kanssa. Edellytyksistä eurometallirahojen liikkeeseen laskemiselle 1 päivästä tammikuuta 2010 määrätään seuraavissa artikloissa.

3 artikla

1. Tällä sopimuksella perustettava sekakomitea laskee Vatikaanivaltion liikkeeseen laskemien eurometallirahojen vuotuisen enimmäismäärän (arvon) laskemalla yhteen seuraavat:

— *kiinteä osuus*, jonka määrä on aluksi vuonna 2010 2 300 000 euroa. Sekakomitea voi muuttaa kiinteää osuutta vuosittain inflaation - Italian YKHI-inflaatio vuonna n-1 - ja mahdollisten eurometallirahojen keräilymarkkinoihin vaikuttavien merkittävien muutosten ottamiseksi huomioon;

— *muuttuva osuus*, jonka määrä on Italian tasavallassa liikkeeseen laskettujen metallirahojen asukaskohtainen keskimäärä vuonna n-1 kerrottuna Vatikaanivaltion asukasluvulla.

2. Vatikaanivaltio voi laskea liikkeeseen myös erikois- ja/tai keräilyrahoja niinä vuosina, joina paavin virka on avoin. Jos liikkeeseenlaskun kokonaismäärä tämän erityisen liikkeeseenlaskun seurauksena ylittää 1 kohdassa vahvistetun enimmäismäärän, erityisen liikkeeseenlaskun arvon katsotaan kuuluneen edellisen vuoden enimmäismäärästä käyttämättä jääneeseen osuuteen ja/tai se vähennetään seuraavan vuoden enimmäismäärästä.

4 artikla

1. Vatikaanivaltion liikkeeseen laskemien eurometallirahojen on oltava nimellisarvon, laillisen maksuvälineen aseman, teknisten ominaisuuksien, yhteisen puolen taiteellisten ominaisuuksien ja kansallisen puolen yhteisten taiteellisten ominaisuuksien osalta samanlaisia kuin euron käyttöön ottaneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden liikkeeseen laskemat eurometallirahat.

2. Vatikaanivaltion on esitettävä suunnitelmat eurometallirahojen kansallisiksi puoliksi etukäteen komissiolle, joka tarkastaa, että ne ovat EU:n sääntöjen mukaisia.

5 artikla

1. Vatikaanivaltion liikkeeseen laskemat eurometallirahat on lyötävä Italian tasavallan Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato -rahapajassa.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa määrätään, Vatikaanivaltio voi sekakomitean suostumuksella lyödä metallirahansa jossain muussa kuin 1 kohdassa mainitussa eurometallirahoja lyövässä EU:n rahapajassa.

6 artikla

1. Vatikaanivaltion liikkeeseen laskemien eurometallirahojen määrä lisätään Italian liikkeeseen laskemien metallirahojen määrään siinä yhteydessä, kun Euroopan keskuspankki hyväksyy kyseisen jäsenvaltion liikkeeseen laskemisen kokonaismäärän Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 128 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Vatikaanivaltion on ilmoitettava Italian tasavallalle joka vuosi viimeistään 1 päivänä syyskuuta niiden eurometallirahojen määrä ja nimellisarvo, jotka se aikoo laskea liikkeeseen seuraavana vuonna. Sen on myös ilmoitettava komissiolle aiotuista metallirahojen liikkeeseenlaskun edellytyksistä.

3. Vatikaanivaltio ilmoittaa 2 kohdassa tarkoitettujen vuoden 2010 tiedot tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

4. Vatikaanivaltion on laskettava kiertoon vähintään 51 prosenttia kunakin vuonna liikkeeseen laskettavista eurometallirahoista nimellisarvoisina, sanotun kuitenkin rajoittamatta keräilyrahojen liikkeeseen laskemista. Sekakomitea tarkastelee nimellisarvoisina liikkeeseen laskettavien metallirahojen vähimmäisosuuden asianmukaisuutta viiden vuoden välein ja voi päättää korottaa sitä.

7 artikla

1. Vatikaanivaltio voi laskea liikkeeseen eurometallirahojen keräilykappaleita. Näiden on sisällyttävä 3 artiklassa tarkoitettuun vuotuisen enimmäismäärään. Vatikaanivaltion on laskettava eurometallirahojen keräilykappaleet liikkeeseen noudattaen eurometallirahojen keräilykappaleista annettuja EU:n suuntaviivoja, joissa niiltä muun muassa vaaditaan sellaisia teknisiä ja taiteellisia ominaisuuksia sekä nimellisarvoa, että eurometallirahojen keräilykappaleet voidaan erottaa kiertoon tarkoitetuista metallirahoista.

2. Vatikaanivaltion liikkeeseen laskemilla keräilyrahoilla ei ole laillisen maksuvälineen asemaa Euroopan unionissa.

8 artikla

1. Vatikaanivaltion on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tämän sopimuksen liitteessä lueteltujen EU:n säädösten ja sääntöjen täytäntöön panemiseksi seuraavilla aloilla joko saattamalla ne osaksi kansallista lainsäädäntöä tai muin vastaavin tavoin:

a) eurosetelit ja -metallirahat;

b) rahanpesun torjunta, petosten torjunta sekä käteisrahan ja muiden maksuvälineiden kuin käteisrahan sekä mitalien ja rahakkeiden väärentämisen torjunta ja tilastollista raportointia koskevat vaatimukset.

Jos ja kun Vatikaanivaltioon perustetaan pankkisektori, liitteessä olevaa säädösten ja sääntöjen luetteloa laajennetaan lisäämällä siihen EU:n pankki- ja rahoituslainsäädäntö sekä asiaa koskevat EKP:n säädökset ja säännöt, erityisesti tilastollista raportointia koskevat vaatimukset.

2. Vatikaanivaltion on pantava edellä 1 kohdassa tarkoitettujen säädösten ja sääntöjen täytäntöön liitteessä vahvistettujen määräaikojen mukaisesti.

3. Komissio muuttaa liitettä vuosittain uusien asiaa koskevien EU:n säädösten ja sääntöjen ja voimassa oleviin säädöksiin ja sääntöihin tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi. Sekakomitea päättää sen jälkeen asianmukaisista ja kohtuullisista määräajoista, joiden kuluessa Vatikaanivaltion on pantava liitteeseen lisätyt uudet säädökset ja säännöt täytäntöön.

4. Päivitetty liite julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

9 artikla

Vatikaanivaltiossa sijaitseville rahoituslaitoksille voidaan myöntää pääsy euroalueen pankkienvälisiin selvitysjärjestelmiin ja maksujärjestelmiin ja arvopaperien selvitysjärjestelmiin Italian keskuspankin asettamin ja Euroopan keskuspankin hyväksymin edellytyksin.

10 artikla

1. Euroopan unionin tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta ratkaista sellaiset tämän sopimuksen soveltamisesta seuraavat sopimuspuolten väliset riita-asiat, joita ei ole saatu ratkaistua sekakomiteassa.

2. Jos Euroopan unioni (sekakomiteaan osallistuvan EU:n valtuuskunnan suosituksesta) tai Vatikaanivaltio katsoo, ettei toinen sopimuspuoli ole täyttänyt tästä sopimuksesta johtuvaa veloitettaan, se voi viedä asian tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tuomioistuimen tuomio on molempia sopimuspuolia sitova, ja niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet tuomion noudattamiseksi tuomioistuimen tuomiossaan vahvistamassa määräajassa.

3. Jos Euroopan unioni tai Vatikaanivaltio ei toteuta tuomion noudattamiseksi tarvittavia toimenpiteitä asetetussa määräajassa, toinen sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen välittömästi.

11 artikla

1. Perustetaan sekakomitea. Sen jäseniksi otetaan Vatikaanivaltion ja Euroopan unionin edustajia. EU:n valtuuskunta muodostetaan komission ja Italian tasavallan edustajista sekä Euroopan keskuspankin edustajista. Euroopan unionin valtuuskunnan olisi hyväksyttävä työjärjestyksensä yksimielisesti.
2. Sekakomitea kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Puheenjohtaja vaihtuu vuosittain siten, että Euroopan unionin edustaja ja Vatikaanivaltion edustaja hoitavat tehtävää vuorotellen. Sekakomitea tekee päätöksensä yksimielisesti.
3. Sekakomitea vaihtaa näkemyksiä ja tietoja ja tekee 3, 6 ja 8 artiklassa tarkoitetut päätökset. Se tarkastelee Vatikaanivaltion toteuttamia toimenpiteitä ja pyrkii ratkaisemaan tämän sopimuksen täytäntöönpanosta mahdollisesti syntyvät riita-asiat.
4. Euroopan unioni on sekakomitean ensimmäinen puheenjohtaja sen jälkeen, kun sopimus on 13 artiklan mukaisesti tullut voimaan.

12 artikla

Kumpikin sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen yhden vuoden irtisanomisajalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan 3 kohdan soveltamista.

13 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

14 artikla

Valuuttasuhteista 29 päivänä joulukuuta 2000 tehty sopimus kumotaan tämän sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen. Viittauksia 29 päivänä joulukuuta 2000 tehtyyn sopimukseen pidetään viittauksina tähän sopimukseen.

Tehty Brysselissä 17 päivänä joulukuuta 2009.

Euroopan unionin puolesta

Joaquín ALMUNIA
Euroopan komission jäsen

*Vatikaanivaltion ja sitä edustavan Pyhän istuimen
puolesta*

Arkkipiispa André DUPUY
Apostolinen nuntius Euroopan unionissa

LIITE

TÄYTÄNTÖÖNPANTAVAT SÄÄDÖKSET	TÄYTÄNTÖÖNPANON MÄÄRÄAIKA
Rahanpesun torjunta	
<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15</p> <p>Muutettu:</p> <p>Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/20/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2008, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin 2005/60/EY muuttamisesta komissiolle siirretyn täytäntöönpanovallan osalta EUVL L 76, 19.3.2008, s. 46</p> <p>Komission direktiivi 2006/70/EY, annettu 1 päivänä elokuuta 2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön määritelmän sekä yksinkertaistettuja asiakkaan tuntemismenettelyjä sekä satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti harjoitetun rahoitustoiminnan perusteella myönnettyjä poikkeuksia koskevien teknisten perusteiden osalta EUVL L 214, 4.8.2006, s. 29</p> <p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1781/2006, annettu 15 päivänä marraskuuta 2006, maksajaa koskevien tietojen toimittamisesta varainsiirtojen mukana EUVL L 345, 8.12.2006, s. 1</p> <p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1889/2005, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, yhteisön alueelle tuotavan tai sieltä vietävän käteisrahan valvonnasta EUVL L 309, 25.11.2005, s. 9</p> <p>Neuvoston puitepäättös 2001/500/YOS, tehty 26 päivänä kesäkuuta 2001, rahanpesusta, rikoksentekevälineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittämisestä, jäädyttämisestä tai takavarikoimisesta ja menetetyksi tuomitsemisesta EYVL L 182, 5.7.2001, s. 1</p>	31.12.2010
Petosten ja väärentämisen torjunta	
<p>Neuvoston asetus (EY) N:o 1338/2001, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2001, euron väärentämisen torjunnan edellyttämistä toimenpiteistä EYVL L 181, 4.7.2001, s. 6</p> <p>Muutettu:</p> <p>Neuvoston asetus (EY) N:o 44/2009, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, euron väärentämisen torjunnan edellyttämistä toimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 1338/2001 muuttamisesta EUVL L 17, 22.1.2009, s. 1</p>	31.12.2010
<p>Neuvoston asetus (EY) N:o 2182/2004, annettu 6 päivänä joulukuuta 2004, eurometallirahojen kaltaisista mitaleista ja rahakkeista EUVL L 373, 21.12.2004, s. 1</p> <p>Muutettu:</p> <p>Neuvoston asetus (EY) N:o 46/2009, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, eurometallirahojen kaltaisista mitaleista ja rahakkeista annetun asetuksen (EY) N:o 2182/2004 muuttamisesta EUVL L 17, 22.1.2009, s. 5</p>	31.12.2010
<p>Neuvoston puitepäättös 2000/383/YOS, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, rahanväärennyksen estämiseksi annettavan suojan vahvistamisesta rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten avulla euron käyttöönoton yhteydessä EYVL L 140, 14.6.2000, s. 1</p> <p>Muutettu:</p> <p>Neuvoston puitepäättös 2001/888/YOS, tehty 6 päivänä joulukuuta 2001, rahanväärennyksen estämiseksi annettavan suojan vahvistamisesta rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten avulla euron käyttöönoton yhteydessä tehdyn puitepäätöksen 2000/383/YOS muuttamisesta EYVL L 329, 14.12.2001, s. 3.</p>	31.12.2010

Neuvoston päätös 1999/C149/02, tehty 29 päivänä huhtikuuta 1999, Europolin toimeksianton laajentamisesta rahan ja maksuvälineiden väärentämisen torjuntaan EYVL C 149, 28.5.1999, s. 16	31.12.2010
Neuvoston päätös 2001/923/EY, tehty 17 päivänä joulukuuta 2001, tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles-ohjelma) EYVL L 339, 21.12.2001, s. 50	31.12.2010
Muutettu:	
Neuvoston päätös 2006/75/EY, tehty 30 päivänä tammikuuta 2006, tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles-ohjelma) tehdyn päätöksen 2001/923/EY muuttamisesta ja voimassaolon jatkamisesta EUVL L 36, 8.2.2006, s. 40	
Neuvoston päätös 2006/849/EY, tehty 20 päivänä marraskuuta 2006, tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles-ohjelma) tehdyn päätöksen 2001/923/EY muuttamisesta ja voimassaolon jatkamisesta EUVL L 330, 28.11.2006, s. 28	
Neuvoston puitepäätös 2001/888/YOS, tehty 6 päivänä joulukuuta 2001, rahanväärennyksen estämiseksi annettavan suojan vahvistamisesta rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten avulla euron käyttöönoton yhteydessä tehdyn puitepäätöksen 2000/383/YOS muuttamisesta EYVL L 329, 14.12.2001, s. 3.	
Neuvoston päätös 2001/887/YOS, tehty 6 päivänä joulukuuta 2001, euron suojaamisesta väärentämiseltä EYVL L 329, 14.12.2001, s. 1	
Neuvoston puitepäätös 2001/413/YOS, tehty 28 päivänä toukokuuta 2001, muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjunnasta EYVL L 149, 2.6.2001, s. 1	31.12.2010
Euroseteleitä ja -metallirahoja koskevat säännöt	
Neuvoston asetus (EY) N:o 975/98, annettu 3 päivänä toukokuuta 1998, liikkeeseen tarkoitettujen eurometallirahojen yksikköarvoista ja teknisistä eritelmistä EYVL L 139, 11.5.1998, s. 6	31.12.2010
Muutettu:	
Neuvoston asetuksella (EY) N:o 423/1999, annettu 22 päivänä helmikuuta 1999 EYVL L 52, 27.2.1999, s. 2	
Neuvoston päätelmät, annettu 10 päivänä toukokuuta 1999, eurometallirahojen laadunhallintajärjestelmästä	31.12.2010
Neuvoston päätelmät, annettu 23 päivänä marraskuuta 1998 ja 5 päivänä marraskuuta 2002, keräilykappaleista	31.12.2010
Komission suositus 2009/23/EY, annettu 19 päivänä joulukuuta 2008, liikkeeseen tarkoitettujen eurokolikoiden kansallisia puolia ja liikkeeseenlaskua koskevat yhteiset suuntaviivat EUVL L 9, 14.1.2009, s. 52.	31.12.2010
Komission tiedonanto 2001/C318/03, annettu 22 päivänä lokakuuta 2001, eurometallirahojen yhteisen sivun mallioikeuden suojasta (KOM(2001) 600 lopullinen) EYVL C 318, 13.11.2001, s. 3	31.12.2010
Euroopan keskuspankin suuntaviivat EKP/2003/5, annettu 20 päivänä maaliskuuta 2003, euroseteleiden vaihtamisesta ja käytöstä poistamisesta sekä toimenpiteiden toteuttamisesta luvattomia seteliihien jäljennöksiä vastaan EUVL L 78, 25.3.2003, s. 20	31.12.2010
Euroopan keskuspankin päätös EKP/2003/4, tehty 20 päivänä maaliskuuta 2003, euroseteleiden nimellisarvoista, selitelmistä, vaihtamisesta, käytöstä poistamisesta ja seteliihien jäljentämisestä EUVL L 78, 25.3.2003, s. 16	31.12.2010